

Centralt innehåll

Internationell rätt, Straff- och processrätt, Familjerätt, Successionsrätt, Avtalsrätt, Konsumenträtt
Fastighetsrätt, Arbetsrätt, Skadeståndsrätt och försäkringsrätt

Kunskapskrav - en sammanfattning. Betyget E/C/A - översiktligt/utförligt/nyanserat

- Eleven redogör *översiktligt/utförligt/nyanserat* för delar av de juridiska områden som rör privatpersoner.
- Eleven redogör också *översiktligt/utförligt/nyanserat* för innebörden av juridiska begrepp.
- Eleven identifierar och beskriver *översiktligt/utförligt/nyanserat* med tillfredsställande resultat givna problem inom olika privatjuridiska områden med hjälp av *given /välja och tolka* rättskälla.
- Dessutom för eleven *enkla/välgrundade/nyanserade* resonemang om lagstiftningens effekter och drar enkla slutsatser.
- Eleven beskriver *översiktligt/utförligt* privatjuridiska frågor i samhället och för enkla resonemang om dessa frågor ur rättsfilosofisk och etisk synvinkel.
- När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han med *viss säkerhet/ säkerhet* den egna förmågan och situationens krav.

1. Förklara kort följande begrepp (E, C, A)

a. Offentlig rätt

b. Civilrätt

c. Straffrätt

d. Processrätt

e. Familjerätt

f. Successionsrätt

g. Arbetsrätt

2. Vilka normer beslutar riksdagen om? (E, C)

3. Vad menas med att juridik är frusen politik? (E, C, A)

4. Ange från vilken ålder nedanstående gäller (E, C)

- a. Rättskapacitet?
- b. Straffmyndighet?
- c. Att man får skriva testamente?
- d. Att man, i normalfallet, får adoptera barn?
- e. Rätten att få disponera egna intjänade pengar?

5. Avgör om nedanstående lagar är tvingande eller dispositiva, motivera kort ditt svar. (E, C)

- a. Konsumentköplagen
- b. Köplagen

6. Hur stiftas en lag? Beskriv kortfattat och begripligt. (E, C, A)

- 7. Vilka är normerna i juridiken och vad är deras inbördes hierarki? (E, C, A)**
- 8. Vad är skillnaden på en grundlag och en lag? (E, C)**
- 9. I vilka tre fall saknas rättslig handlingsförmåga? Vad kan följderna bli vid ett avtal med någon som saknar rättslig handlingsförmåga? (E, C, A)**
- 10. Begrepp - förklara kort (E, C, A)**
- a. Vad är juridik?
  - b. Vad gör en jurist?
  - c. Vad är en proposition?
  - d. Nämn minst två grundlagar
  - e. Vad är prejudikat?

11. Begrepp inom internationell rätt - förklara kort (E, C, A)

- a. Ratifikation
- b. Traktat
- c. Europakonventionen

12. EU:s Institutioner (E, C, A)

- a. Vad gör *Europadomstolen* - förklara kort och var ligger den?
- b. Vad gör huvudsakligen *EU-Kommissionen*? Var ligger den?
- c. Hur är *ministerrådet* organiserat - förklara kort och var ligger det?
- d. Ungefär hur många platser finns i *EU-Parlamentet* och vilken institution granskar man? Var ligger Parlamentet?

13. Vilka är EU:s fyra friheter och vad innebär de? (E, C, A)

14. Patrik ska resa från Sverige till Spanien och upptäcker på flygplatsen att han glömt sitt svenska pass hemma. Han minns att han hört något om **Schengenavtalet** och undrar om han kan slippa åka hem och leta eftera passet. **Vad gäller? (E, C)**